

Format hoofddoelen en inhoud burgerschapsonderwijs voor nieuwkomersvoorzieningen

Onderstaand format is bedoeld als een hulpmiddel. Gebruik gerust een geschikte eigen manier om de inhoud burgerschapsonderwijs van jouw school overzichtelijk weg te zetten.



Hoofddoel: Als leerlingen onze school verlaten, weten zij wat mensenrechten en kinderrechten zijn. <i>(Tip: je kan voor meerdere hoofddoelen kiezen, afhankelijk van de leerlingenpopulatie, visie, maatschappelijke thema's)</i>		
Het hoofddoel past bij het domein/kerndoel: Burgerschap – Kerndoel 20A: de leerling redeneert over het belang van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.		
Leerinhouden: Gedifferentieerd en passend bij van instapfase naar doorgroefase.		
Kennis en inzicht -De leerling weet dat alle mensen mensenrechten hebben en dat kinderen daarnaast specifieke kinderrechten hebben. -De leerling kent voorbeelden van mensenrechten en kinderrechten en begrijpt waarom deze belangrijk zijn voor zichzelf en voor anderen.	Vaardigheden -De leerling kan mensenrechten en kinderrechten herkennen en benoemen in concrete situaties uit het dagelijks leven. -De leerling kan met argumenten uitleggen waarom een mensenrecht of kinderrecht in een bepaalde situatie belangrijk is.	Houding/attitude -De leerling is zich bewust van het belang van mensenrechten en kinderrechten voor zichzelf en voor anderen. -De leerling staat open voor het bespreken van situaties waarin rechten van mensen of kinderen wel of niet worden gerespecteerd.
Deze kennis wordt aangeboden door: -Recht of wens? Leerlingen sorteren afbeeldingen of situatiekaarten in twee categorieën: dit is een recht en dit zou ik graag willen. Bijvoorbeeld: onderwijs krijgen, een telefoon hebben, beschermd worden tegen geweld of iedere dag een ijsje krijgen. De leerkracht helpt leerlingen ontdekken wat een recht anders maakt dan iets wat je graag wilt en oefent taal als: "Dit is een kinderrecht, omdat..."	Deze vaardigheden worden geoefend door: -Situaties met elkaar te vergelijken. Leerlingen vergelijken twee situaties waarin een kinderrecht wel of niet zichtbaar is. Bijvoorbeeld een kind dat naar school kan en een kind dat niet naar school mag. Met visuele ondersteuning benoemen zij het verschil en leggen ze uit waarom het recht belangrijk is. -Taaldenkgesprekken over bovenstaande situaties.	De leerkracht stimuleert door: -Begrippen visueel en talig te ondersteunen met afbeeldingen, gebaren, woordkaarten en voorbeeldzinnen. -Open vragen te stellen: Welk recht zie je? Voor wie geldt dit recht? Waarom is dit belangrijk? -Meerdere keren terug te grijpen op dezelfde rechten, zodat begrippen en betekenis zich geleidelijk ontwikkelen.
Dit bieden we aan in:	-Plan het doel twee keer per schooljaar in een vaste periode, zodat ook leerlingen die later instromen het aanbod krijgen. -Introduceer tijdens deze periode de belangrijkste kinderrechten met het spel 'recht of wens?'. Maak een kinderrechtenposter of -muur in de klas waar gedurende het jaar naar teruggegrepen kan worden. -Taalaanbod passend bij school, familie, samenleven: Sluit aan bij (<i>selecteer specifieke projecten/thema's van Wereld vol woorden of Horen, Zien en Schrijven</i>). -Doorlopend in het pedagogisch klimaat: Sluit aan bij (<i>selecteer specifieke projecten/thema's van de SEL-methode</i>). -Gebruik verhalen, rijke teksten en situaties uit het thema om rechten te herkennen. Bij een thema over school kan bijvoorbeeld het recht op onderwijs centraal staan en bij gezondheid het recht op zorg.	
Hoe weet je dat het doel bereikt is/zichtbaar door:	-Observaties tijdens gesprekken. -SEO-lijst/vragenlijst welbevinden en veiligheid/kindgesprekken. -Leerlingenproducten (tekeningen, posters, collages, schriftelijke producten). Tip: differentieer in Nederlandse taal en thuistaal, maak gebruik van visuele ondersteuning, steunzinnen en thuistaal waar mogelijk en denk aan de mogelijkheden voor het bieden van taalsteun.	